

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	6 Chwefror 2025
TEITL YR ADRODDIAD:	Cwynion am Ymddygiad i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu gwybodaeth i'r Pwyllgor am y cwynion a anfonwyd at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru mewn perthynas â (a) Cynghorwyr Sir a (b) Cynghorwyr Tref a Chymuned.
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol mwycs@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru

1. CYFLWYNIAD

Mae'r Pwyllgor Safonau'n derbyn diweddariad bob chwarter ynglŷn â'r cwynion a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) mewn perthynas â (a) Cynghorwyr Sir a (b) Cynghorwyr Tref / Cymuned.

2. DIWEDDARIAD

2.1 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 1 yn 2024/2025, ynghylch Cynghorwyr Sir, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 1**.

Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 1 yn 2024/2025, ynghylch Cynghorwyr Tref a Chymuned, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 2**.

2.2 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 2 yn 2024/2025, ynghylch Cynghorwyr Sir, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 3**.

Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 2 yn 2024/2025, ynghylch Cynghorwyr Tref a Chymuned, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 4**.

2.3 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 3 yn 2024/2025, ynghylch Cynghorwyr Sir, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 5**.

Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 3 yn 2024/2025, ynghylch Cynghorwyr Tref a Chymuned, wedi'i gynnwys yn **Atodiad 6**.

3. CYNGHORWYR SIR

3.1 Ar hyn o bryd mae un achos yn cael ei ymchwilio gan OGCC mewn perthynas â un Chynghorydd Sir a dderbyniwyd yn Chwefror 2024. Mae achos arall sy'n ymwneud â Chynghorydd Sir gwahanol, anfonwyd at OGCC yn Awst 2023, wedi cael ei ymchwilio gan OGCC a'i anfon at y Pwyllgor Safonau.

4. CYNGHORWYR TREF A CHYMUNED

4.1 Ar hyn o'r bryd mae un achos yn cael ei ymchwilio gan yr OGCC mewn perthynas â Chynghorydd Cymuned. Cafodd ei dderbyn yn Ionawr 2024.

5. ARGYMHELLIAD

5.1 Bod aelodau'r Pwyllgor Safonau yn nodi cynnwys **Atodiadau 1 – 6**.

ATODIADAU:

1	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 1 yn 2024/2025 mewn perthynas â Chynghorwyr Sir.
2	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 1 yn 2024/2025 mewn perthynas â Chynghorwyr Tref a Chymuned.
3	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 2 yn 2024/2025 mewn perthynas â Chynghorwyr Sir.
4	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 2 yn 2024/2025 mewn perthynas â Chynghorwyr Tref a Chymuned.
5	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 3 yn 2024/2025 mewn perthynas â Chynghorwyr Sir.
6	Adroddiad ar gwynion ar gyfer Chwarter 3 yn 2024/2025 mewn perthynas â Chynghorwyr Tref a Chymuned.

**CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYNGOR SIR YNYS MÔN - DIWEDDARIAD**

**UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” -REGARDING
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCILLORS – UPDATE**

Chwarter 1 (Ebrill – Mehefin 2024) – 2024/2025 – Quarter 1 (April – June 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	024922 202302251	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 09.08.2023	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	025515 202307670	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 08.02.2024	O yn ymchwilio'r gŵyn / O is investigating the complaint

**CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYMUNEDOL A THREF - DIWEDDARIAD**

**UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” - REGARDING
TOWN AND COMMUNITY COUNCILLORS – UPDATE**

Chwarter 1 (Ebrill – Mehefin 2024) – 2024/2025 – Quarter 1 (April – June 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Cynghorydd Cymuned / Community Councillor	025514 202307045	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 07.02.2024	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint

CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYNGOR SIR YNYS MÔN - DIWEDDARIAD

UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” -REGARDING
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCILLORS – UPDATE

Chwarter 2 (Gorffennaf - Medi 2024) – 2024/2025 – Quarter 2 (July - September 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	024922 202302251	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 09.08.2023	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	025515 202307670	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 08.02.2024	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	26152 202402403	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 23.08.2024	O wedi penderfynu na ddylid ymchwilio'r gŵyn ond atgoffwyd yr Aelod o'r angen iddynt ddatgan diddordebau o dan y Cod Ymddygiad. / O decided not to investigate the complaint but reminded the Member of their obligation under the Code of Conduct in relation to the necessity of declaring interests.

**CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYMUNEDOL A THREF - DIWEDDARIAD**

**UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” - REGARDING
TOWN AND COMMUNITY COUNCILLORS – UPDATE**

Chwarter 2 (Gorffennaf - Medi 2024) – 2024/2025 – Quarter 2 (July - September 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Cynghorydd Cymuned / Community Councillor	025514 202307045	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 07.02.2024	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned B / Community Council B	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	026070 202402935	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 30.07.2024	O wedi penderfynu na ddylid ymchwilio'r gŵyn / O decided that the complaint should not be investigated

CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYNGOR SIR YNYS MÔN - DIWEDDARIAD

UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” -REGARDING
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCILLORS – UPDATE

Chwarter 3 (Hydref - Rhagfyr 2024) – 2024/2025 – Quarter 3 (October – December 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	024922 202302251	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 09.08.2023	O wedi cyfeirio'r mater at sylw'r Pwyllgor Safonau / O has referred the matter for the attention of the Standards Committee
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	025515 202307670	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 08.02.2024	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod o'r cyhoedd / Member of the public	26135 202404860	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 03.12.2024	O wedi penderfynu na ddylid ymchwilio'r gŵyn / O decided that the complaint should not be investigated

CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYMUNEDOL A THREF - DIWEDDARIAD

UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” - REGARDING
TOWN AND COMMUNITY COUNCILLORS – UPDATE

Chwarter 3 (Hydref - Rhagfyr 2024) – 2024/2025 – Quarter 3 (October – December 2024)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned A / Community Council A	Cynghorydd Cymuned / Community Councillor	025514 202307045	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 07.02.2024	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint
Cynghorydd Cymuned / Community Councillor Cyngor Cymuned C / Community Council C	Aelod o'r cyhoedd / member of the public	26455 202406006	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 05.12.2024	O wedi penderfynu na ddylid ymchwilio'r gŵyn / O decided that the complaint should not be investigated